

Raadsvoorstel

Zaaknummer	40046
Portefeuillehouder	H.B.Boudewijnse
Voorstel	Het herindelingsontwerp grenscorrectie tussen de gemeenten Hilversum en Gooise Meren vast te stellen.

Aan de raad,

Voorstel

Het herindelingsontwerp grenscorrectie tussen de gemeenten Hilversum en Gooise Meren vast te stellen.

Samenvatting

De gemeenten Hilversum en Gooise Meren hebben eind 2015 op bestuurlijk niveau de intentie uitgesproken om de gemeentegrens rondom de Gooische Hockeyclub zodanig te wijzigen, zodat deze vereniging binnen de gemeentegrens van Gooise Meren (nu: Hilversum) komt te liggen. Afgelopen tijd hebben Hilversum en Gooise Meren over de ambtelijke en bestuurlijke lijn goed overeenstemming kunnen bereiken en houden. Verder is in goede samenwerking onderzoek gedaan en tot een insteek gekomen. De colleges van beide gemeenten leggen dit voorstel voor aan hun gemeenteraad. Een wijziging van de gemeentegrens is ook gewenst ter plaatse van tennisvereniging 't Spieghel en scouting Arrowe. Met dit deel van de grenscorrectie (alle grond die van Hilversum naar Gooise Meren gaat) is circa 35 hectaren grond gemoeid. Onderzocht is op welke (andere) locaties in totaal eenzelfde hoeveelheid grond door Gooise Meren aan Hilversum kan worden gecompenseerd. Deze compensatie heeft als doel om met gesloten beurzen te kunnen uitruilen. Ook dat blijkt mogelijk. Hierbij kan gelijk nog een aantal onlogische/ onpraktische grensverhoudingen gecorrigeerd worden. Dit betekent dat ook op verschillende andere plekken de gemeentegrens tussen Hilversum en Gooise Meren wordt gecorrigeerd.

Inleiding

De gemeente Hilversum heeft in het kader van de fusie van de gemeenten Bussum, Naarden en Muiden tot de nieuwe Gemeente Gooise Meren, eind 2015 voorgesteld om de gemeentegrens rondom de sportvelden van de Gooische Hockeyclub te wijzigen. Dit zodat de gronden van deze van oudsher Bussumse vereniging (volledig) binnen de gemeentegrenzen van Gooise Meren komt te liggen. Daarnaast hebben ook tennisvereniging 't Spieghel en scouting Arrowe aangegeven voorstander te zijn van een grenscorrectie waardoor zij binnen de gemeentegrenzen van Gooise Meren komen te liggen. Door beide gemeenten is onderzocht wat de (o.a. juridische) gevolgen van deze grenscorrectie zijn. Ook is gekeken of op andere locaties rond de gemeentegrens tussen Hilversum en Gooise Meren, grond gecompenseerd kan worden. Dit om gelijkwaardig te ruilen, en geen (financiële) complicaties op te roepen.

Hierbij is gebleken dat met deze grenscorrectie nog een aantal onlogische en onpraktische gemeentegrenzen -en de gevolgen daarvan- te kunnen worden gewijzigd. Bovendien is gebleken dat met het geheel nagenoeg gelijk kan worden overgestoken. Kort en goed zijn de volgende praktische kwesties te verbeteren.

1. De Bussumse sportverenigingen en scouting komen binnen de grenzen van Gooise Meren te liggen.
2. Voor vergunningen (horeca clubhuis van de Bussumse verenigingen) wordt Gooise Meren ook bevoegd gezag in verband met de ligging van het clubhuis.
3. Het logisch herindelen van percelen waarvan de woning in hoofdzaak in de ene gemeente is gelegen maar die een adres hebben in de andere gemeente (in de huidige situatie loopt de gemeentegrens soms dwars door het perceel of zelfs door de woning).
4. Met betrekking tot schoolkeuzes geldt dat bewoners die nu formeel in Hilversum wonen maar zijn gericht op Bussum, problemen met schoolkeuzes hebben omdat daarbij wordt uitgegaan van postcodes. Dit probleem wordt opgelost.
5. Het opheffen van situaties waarin eigenaren twee verschillende WOZ-aanslagen van twee gemeenten krijgen.

De concrete correcties betreffen de volgende deelgebieden.

- kaart 1 en 1a (overzichtskaart, resp. fotografisch en topografisch);
- kaart 2 (sportvelden), resp. fotografisch en topografisch);
- kaart 3 (hoek Bussumse Grintweg – Franse Kampweg), resp. fotografisch en topografisch);
- kaart 4 (Amersfoortse Straatweg – hoek Crailoseweg), resp. fotografisch en topografisch);
- kaart 5 (Hoek bij rotonde Franse Kampweg – Hilversumse Meentweg), resp. fotografisch en topografisch).

Een grenscorrectie tussen twee gemeenten is mogelijk op basis van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi). De punten van besluitvorming, de rolverdeling en de procedure worden hieronder besproken.

Een intergemeentelijke grenscorrectie wordt aan beide gemeenteraden voorgesteld. Met het voorliggende stuk wordt uw raad het ontwerp van deze correctie voorgelegd. Na een zienswijzenronde wordt uw raad het definitieve besluit voorgelegd. De grenscorrectie komt tot stand door gelijklopende besluiten van beide betrokken gemeenteraden.

Probleemstelling/doel

De Hockeyvereniging, de tennisvereniging en de scouting van Bussum bevinden zich sinds jaar en dag op Hilversums grondgebied. Dit voelt voor betrokkenen niet natuurlijk en logisch aan, en leidt tot complicaties en verwarring bij onder andere vergunningverlening en meldingen met betrekking tot overlast. Verder zijn er situaties waarin percelen in hoofdzaak in de ene gemeente zijn gelegen maar die adressen hebben in de andere gemeente. En zo zijn er nog een aantal bezwaren die samenhangen met onlogische en onpraktische gemeentegrenzen. Het doel van het voorliggende voorstel is om deze problemen op een praktische manier op te lossen met een intergemeentelijke grenscorrectie. Hier is bij belanghebbenden en de gemeenten draagvlak voor.

Kanttekeningen

Algemeen

Als grondgebied overgaat van de ene gemeente naar de andere (overgang ambtsgebied), heeft dat consequenties voor de publiekrechtelijke regels (verordeningen, bestemmingsplannen, beleid). Om de nieuwe ("ontvangende") gemeente zo goed mogelijk haar verantwoordelijkheid voor het gebied te kunnen laten dragen, en de gemeentelijke taken ter plaatse efficiënt te kunnen uitvoeren, is het voorstel om per datum overgang van het grondgebied (voorzien op 1 januari 2023), ook zo veel mogelijk de publiekrechtelijke regels over te laten gaan.

Dit geldt voor zowel de bevoegdheden van de beide gemeenteraden (bijvoorbeeld verordeningen) als voor die van beide colleges (bijvoorbeeld beleid).

Dit kan categorisch (alle besluiten in één beweging). U wordt voorgesteld om hierover gelijk met de grenswijziging te beslissen.

Het houdt in voorkomende gevallen zowel intrekking (voor gebied van de gevende gemeente) als van toepassing verklaring (van de ontvangende gemeente), van de publiekrechtelijke regels, in.

De Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) geeft een aantal voorschriften voor de overgang van gemeentelijke regels. Deze bevatten soms keuzemogelijkheden. Deze voorschriften worden hieronder besproken, en van voorstellen voorzien.

1. Het eerste voorschrift is de hoofdregel dat de ter plaatse geldende regels van de "gevende" gemeente, nog 2 jaar na ingang van de grenscorrectie blijven gelden. Dit voor zover het bestuur van de "ontvangende" gemeente voor het "toegevoegde" gebied niet binnen deze twee jaar bepaalt dat nieuwe regels (van de ontvangende gemeente) gaan gelden. Om hier zo praktisch mogelijk mee om te gaan, en om optimaal duidelijkheid en rechtsgelijkheid aan partijen te geven, is het voorstel om direct per datum grenscorrectie, publiekrechtelijke regels mee over te laten gaan.
2. Een tweede voorschrift van overgangsrecht gaat over verordeningen op OZB. Hierbij geldt de OZB- regeling van de nieuwe gemeente altijd per datum van de herindeling. Hierin kan dus niet worden gekozen.
3. Een derde voorschrift van overgangsrecht gaat over overige belastingverordeningen. De raad van de ontvangende gemeente kan binnen 3 maanden na de datum van de grenscorrectie besluiten tot een nieuwe belastingverordening. Deze zal dan met ingang van datum inwerkingtreding (binnen die 3 maanden) gaan werken. Vanuit praktisch oogpunt wordt voorgesteld om te besluiten om per 1 januari 2023 de belastingverordeningen van de ontvangende gemeente te laten gelden voor het nieuw verkregen grondgebied.
4. Een vierde voorschrift van overgangsrecht gaat over besluiten op basis van baatbelasting en nog enkele belastingbepalingen. Deze besluiten van de "gevende" gemeente blijven gelden, en worden aangemerkt als besluiten van de "ontvangende" gemeente. Hierin kan dus niet worden gekozen.
5. Een vijfde voorschrift van overgangsrecht vormen structuurvisies, voorbereidingsbesluiten, bestemmingsplannen, beheersverordeningen en exploitatieplannen als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening en aanwijzingsbesluiten Wet voorkeursrecht gemeenten. Deze besluiten van de "gevende" gemeente, blijven op de betrokken gronden gelden, en worden geacht te zijn vastgesteld door de "ontvangende" gemeente. Hierin kan c.q. hoeft dus niet worden

gekozen. Het is aan de raad c.q. het college van de ontvangende gemeente, om na 1 januari 2023 eventueel nieuwe ruimtelijke besluitvorming vast te stellen.

Voor de betreffende gebieden zijn naar verwachting per 1 januari 2023 geen voorbereidingsbesluiten, beheersverordeningen, exploitatieplannen en aanwijzingsbesluiten van kracht. Het gaat dus alleen om de Structuurvisie Hilversum 2030, de Structuurvisie Gooise Meren en de ter plaatse geldende bestemmingsplannen.

In aansluiting op dit vijfde voorschrift is ook nog het volgende van belang. De grenscorrectie moet ingaan per 1 januari van een jaar, derhalve naar verwachting op 1 januari 2023. Naar verwachting zal per 1 juli 2022 de Omgevingswet (Ow) in werking treden. De Omgevingswet voorziet onder andere in het van rechtswege overgaan van het bestemmingsplan in een omgevingsplan. De bijbehorende invoeringswetgeving voorziet in een aantal wijzigingen van de Wet Arhi. De conclusie van het specifieke overgangsrecht van de Wet Arhi, zoals is opgenomen in de invoeringswetgeving Omgevingswet, lijkt te moeten zijn dat voor bestaande bestemmingsplannen en andere ruimtelijke besluiten, een overgangstermijn tot naar verwachting 1 januari 2029 geldt, voordat deze moeten worden omgezet in een "echt" omgevingsplan. Hierin hoeft dus nog te niet worden gekozen. Het huidige bestemmingsplan ter plekke en andere ruimtelijke besluiten blijven van toepassing zoals die in de "gevende" gemeente zijn vastgesteld. Na invoering van de Omgevingswet kan worden "meegelift" op de implementatie van de Omgevingswet.

Samengevat worden in één beweging alle bestaande regelingen (van de gevende gemeente) ingetrokken, en de 'nieuwe' (van de ontvangende gemeente) van toepassing verklaard. Dit met uitzondering van belastingregels en ruimtelijke besluiten, die een eigen, dwingende overgangsregeling hebben.

Het overgangsrecht is gecompliceerd. Ook kan de Omgevingswet (per 1 juli 2022) nog dingen wijzigen. Een en ander zal nader en actueel worden uitgezocht en verwerkt naar de definitieve besluitvorming (2e raadsbehandeling, waarbij de grenswijziging wordt vastgesteld (=definitief besluit). Vooralsnog overwegen wij u te zijner tijd voor te stellen uit te gaan van een zo kort mogelijke overgangsperiode met dus een zo kort mogelijk durend overgangsrecht.

Drank en Horeca

De Gooische Hockeyclub en Tennisvereniging 't Spieghel beschikken over vergunningen in verband met de horeca-activiteiten. Deze toestemmingen blijven van kracht en worden overgenomen door de gemeente Gooise Meren.

Privaatrechtelijk

Gemeentelijke eigendommen en rechten

Op de datum dat de grenscorrectie in werking treedt, gaan alle privaatrechtelijke rechten en verplichtingen van een gemeente (gemeentelijk grondeigendom), die betrekking hebben op het gebied dat overgaat, van rechtswege over op de gemeente waaraan het gebied wordt toegevoegd (artikel 44, lid 2; Wet arhi). De gemeentelijke registergoederen (gebouwen, gronden) die overgaan van Hilversum naar Gooise Meren en andersom, worden door de provincie ingeschreven in de openbare registers. Er zijn echter geen gemeentelijke eigendommen of andere rechten betrokken die mee over moeten. Als gemeentelijk eigendom is alleen het perceel met daarop het clubgebouw van tennisclub "Het Spieghel" betrokken. Dit is echter al in eigendom bij Gooise Meren, en hoeft dus niet privaatrechtelijk over te gaan.

Overige eigendommen en rechten

Particuliere eigendommen en rechten blijven bij dezelfde kadastraal gerechtigden. Na de inwerkingtreding van de grenscorrectie komen de particuliere gronden en zakelijke rechten te vallen onder de nieuwe (ontvangende) gemeente.

Praktisch

wijziging adres en postcode en Bag.

Wanneer een adres overgaat, moeten voor het postadres postcode en gemeente worden aangepast. Bij de grenswijziging zijn 12 woonadressen betrokken. Vanwege de privacy zijn de gegevens van de belanghebbenden niet in dit raadsvoorstel opgenomen.

Gemeentegrens en bebording

Dit is in overleg tussen de beide gemeenten zo spoedig mogelijk na 1 januari 2023 uit te voeren door de afdelingen openbare ruimte.

Beheer en onderhoud

De meeste betrokken gronden zijn particulier eigendom. Daar zijn beheer en onderhoud een particuliere verantwoordelijkheid. De ontvangende gemeente Gooise Meren doet al sinds jaar en dag het onderhoud van de hockeyvelden en de bijbehorende parkeerplaatsen.

Overleg en overige communicatie

Met de eigenaren en gebruikers van betrokken percelen is eerder al contact geweest. Dit heeft geleid tot een aantal (schriftelijke) reacties waarmee zo mogelijk rekening is gehouden in het voorstel.

De wettelijk voorgeschreven procedure is dat het ontwerp van een grenscorrectie (nadat de beide raden positief hebben besloten op het ontwerpbesluit) 8 weken ter inzage wordt gelegd, tijdens welke periode eenieder zijn zienswijze kan indienen. Er is geen specifieke regeling voor belanghebbenden (dat zijn de betrokken grondeigenaren en hun huurders/gebruikers). Vanuit oogpunt van zorgvuldigheid worden alle belanghebbenden voorafgaand aan de nu komende zienswijzeperiode geïnformeerd, in het kader van participatie. In een brief worden de belanghebbenden geïnformeerd over de op handen zijnde formele procedure tot grenscorrectie en worden zij gewezen op hun mogelijkheid om zienswijzen in te dienen.

Financiën, middelen & capaciteit

Omdat het om een nagenoeg gelijkwaardige uitruil qua oppervlakte gaat en geen gemeentelijke eigendommen mee over hoeven, kan de grenscorrectie tussen de beide betrokken gemeenten met gesloten beurzen plaatsvinden. Beide gemeente zullen na toepassen van de grenscorrectie een vergelijkbare uitkering uit het Gemeentefonds blijven ontvangen.

Hierboven is al ingegaan op beheer en onderhoud.

De (overige) uitvoeringskosten (met name adreswijzigingen en tegemoetkoming in verband met adreswijzigingen) zijn beperkt tot om en nabij € 7.500.

Het voorstel is om de kosten te verdelen over de beide gemeenten (50 – 50 %), en deze kosten ten laste van de algemene middelen te brengen.

Verder zal in goed overleg tussen de beide uitvoeringsafdelingen worden bepaald welke gemeente welke (fysieke) handelingen zal verrichten. Dat zijn met name:

- verplaatsingen komborden
- doorgeven aan de posterijen (Post.nl) van adreswijzigingen (zie hierboven)

Er zijn twaalf adreswijzigingen gemoeid. Belanghebbenden van wie het adres overgaat van de ene naar de andere gemeente worden op gepaste wijze tegemoetgekomen met een bedrag van € 500 per betrokken adres. Dit bedrag kan gebruikt worden om relaties te informeren dat de adressering is gewijzigd (postcode en plaats).

Uitvoering

De Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) bepaalt dat een procedure tot grenscorrectie mogelijk is indien door de wijziging van de gemeentegrens naar verwachting het inwoneraantal van geen van de betrokken gemeenten met 10% of meer zal toe- of afnemen. Hieraan wordt in dit geval voldaan.

De procedure houdt samengevat de volgende stappen in.

1. Beide gemeenteraden stellen gezamenlijk een gelijkkluidend herindelingsontwerp vast (dat is wat uw raad nu wordt voorgelegd).
2. Het herindelingsontwerp wordt aan Gedeputeerde Staten gezonden.
3. Het herindelingsontwerp wordt vervolgens 8 weken ter inzage gelegd, gedurende welke termijn "een ieder" zijn zienswijze kan geven. Hiervan wordt van te voren algemeen kennis gegeven. Belanghebbenden worden hierover bovendien van tevoren per brief geïnformeerd.
4. Daarna stellen de beide raden gezamenlijk / gelijkkluidend en na kennisname van de ingebrachte zienswijzen, de definitieve herindelingsregeling vast. Dit al dan niet gewijzigd ten opzichte van het ontwerp naar aanleiding van ingediende zienswijzen. Het herindelingsontwerp is dan een herindelingsregeling geworden.
5. Deze herindelingsregeling wordt met bijbehorende stukken aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland gezonden, waarna Gedeputeerde Staten van deze provincie binnen 2 maanden na de datum van het definitieve besluit van de gemeenteraden een omschrijving vaststellen. Zij maken dit bekend in het provincieblad en zenden een afschrift aan de Minister van Binnenlandse Zaken.
6. Een intergemeentelijke grenscorrectie wordt wettelijk altijd van kracht per 1 januari van het volgende kalenderjaar. De voorliggende correctie kan per 1 januari 2023 in gaan.

Gegeven de bovenstaande procedure hebben wij geconstateerd dat het noodzakelijk is om de terinzagelegging te laten plaatsvinden voorafgaand aan de zomervakantie, die dit jaar is gepland van 16 juli t/m 28 augustus. Indien de terinzagelegging na de zomervakantie plaats vindt kan de gehele procedure dit jaar niet meer geheel worden afgerond en gaat de grenswijziging niet in per 1 januari 2023, maar per 1 januari 2024. In verband met de communicatie die reeds met belanghebbenden heeft plaats gevonden beschouwen wij dit als onwenselijk. Om deze planning te halen verzoeken wij u bij wijze van uitzondering uw definitieve besluitvorming in dezelfde vergadering te laten plaatsvinden als uw meningvormende sessie die gepland staat op 20 april a.s.. Alsdan is er voldoende tijd om nog voorafgaand aan de zomervakantie de inspraakronde te laten plaatsvinden.

Resumerend stellen wij u voor in te stemmen met bijgevoegd ontwerpbesluit. De raad van Hilversum wordt een gelijkkluidend voorstel en besluit voorgelegd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester

Bijlagen:

1 raadsbesluit

2 Kaarten nummers 1 tot en met 5 (resp. fotografisch en topografisch, totaal 10 stuks)